

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ
SUMQAYIT DÖVLƏT UNİVERSİTETİ
TÜRKİYƏ CÜMHURİYYƏTİ HACETTEPE ÜNİVERSİTETİ

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ РЕСПУБЛИКИ
СУМГАИТСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
УНИВЕРСИТЕТ ХАДЖЕТТЕПЕ ТУРЕЦКОЙ РЕСПУБЛИКИ

MINISTRY OF EDUCATION OF AZERBAIJAN REPUBLIC
SUMGAI STATE UNIVERSITY
TURKISH REPUBLIC HACETTEPE UNIVERSITY

**Birinci Türkoloji Qurultayın
95-illik yubileyinə həsr edilir**

TÜRK DİLLƏRİNİN VƏ ƏDƏBİYYATININ TƏDQIQI VƏ TƏDRİSİNİN AKTUAL PROBLEMLƏRİ

BEYNƏLXALQ ELMİ KONFRANS

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ИССЛЕДОВАНИЯ И ПРЕПОДАВАНИЯ
ТЮРКСКИХ ЯЗЫКОВ И ЛИТЕРАТУР
МЕЖДУНАРОДНАЯ НАУЧНАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ**

**ACTUAL PROBLEMS OF STUDY AND TEACHING THE TURKIC
LANGUAGES AND LITERATURE
INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE**

PROQRAM - DƏVƏTNAMƏ

SUMQAYIT-2021

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ
SUMQAYIT DÖVLƏT UNİVERSİTETİ**

**TÜRKİYƏ CÜMHURİYYƏTİ
HACETTEPE UNİVERSİTETİ**

*Birinci Türkoloji Qurultayın
95-illik yubileyinə həsr edilir*

**TÜRK DİLLƏRİNİN VƏ ƏDƏBİYYATININ TƏDQIQI
VƏ TƏDRİSİNİN AKTUAL PROBLEMLƏRİ**

***BEYNƏLXALQ ELMİ KONFRANS
(20-21 may 2021-ci il)***

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ИССЛЕДОВАНИЯ И ПРЕПОДАВАНИЯ
ТЮРКСКИХ ЯЗЫКОВ И ЛИТЕРАТУР**

***МЕЖДУНАРОДНАЯ НАУЧНАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ
(20-21 мая 2021 года)***

**ACTUAL PROBLEMS OF STUDY AND TEACHING THE TURKIC
LANGUAGES AND LITERATURE**

***INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
(20-21 may, 2021)***

PROQRAM - DƏVƏTNAMƏ

Sumqayıt – 2021

Hörmətli _____

Sizi «Türk dillərinin və ədəbiyyatının tədqiqi və tədrisinin aktual problemləri» mövzusunda Beynəlxalq elmi konfransa dəvət edirik.

Konfransın açılışı 20 may 2021-ci il tarixində saat 11⁰⁰-da ZOOM proqramı ilə onlayn keçiriləcəkdir.

Уважаемый (ая) _____

Приглашаем Вас на Международную научную конференцию «Актуальные проблемы исследования и преподавания тюркских языков и литературы».

Открытие конференции состоится 20 мая 2021-го года в 11⁰⁰ в режиме онлайн на платформе ZOOM.

Dear _____

We invite you to the International scientific conference on «Actual problems of study and teaching the turkic languages and literature».

Opening ceremony of the Conference is to be held online in ZOOM video conferencing platform on the 20–th of May, 2021, at 11⁰⁰

TƏŞKİLAT KOMİTƏSİ
ОРГАНИЗАЦИОННЫЙ КОМИТЕТ
ORGANIZING COMMITTEE

HƏMSƏDRLƏR

Elxan Hüseynov SDU–nun rektoru, professor
Mehmet Cahit Güran Hacettepe Universitetinin rektoru, professor

SƏDR MÜAVİNLƏRİ

Ramazan Məmmədov SDU–nun Elm və innovasiyalar üzrə prorektoru, professor
Vural Gökman Hacettepe Universitetinin rektor yardımçısı, professor

ÜZVLƏR

Natiq Talıbov SDU–nun Tədrisin təşkili və təlim texnologiyaları üzrə prorektoru, dosent
Qafar Atayev SDU–nun Beynəlxalq əlaqələr üzrə prorektoru, dosent
Ramiz Hüseynov SDU–nun Humanitar məsələlər üzrə prorektoru, dosent
Naib Hacıyev SDU–nun İqtisadi məsələlər üzrə prorektoru
Əsəd Məmmədov SDU–nun Ümumi işlər üzrə prorektoru
Sevinc Həmzəyeva SDU–nun Filologiya fakültəsinin dekani, dosent
Emine Yılmaz Hacettepe Universitetinin Türk dili və ədəbiyyatı bölməsinin başqanı, professor
Böyükxanım Eminli SDU–nun Azərbaycan dili və onun tədrisi
(*məsul katib*) metodikası kafedrasının müdiri, dosent
Aysun Eren Hacettepe Universiteti, dosent
(*məsul katib*)
Aslan Bayramov SDU–nun Folklorşünaslıq ETL–in müdiri, professor
Avtandil Məmmədov SDU–nun Azərbaycan və xarici ölkələr ədəbiyyatı kafedrasının müdiri, professor
Nigar İsgəndərova SDU–nun Xarici dillər kafedrasının müdiri, professor
Aytəkin Məmmədova SDU–nun Pedaqogika və psixologiya kafedrasının müdiri, dosent
Samir Orucov SDU–nun Elmi hissəsinin müdiri, dosent
Samirə Məmmədova SDU–nun Beynəlxalq əməkdaşlıq və əcnəbi tələbələr şöbəsinin müdiri
Alik Abdullayev SDU–nun Linqvistik Mərkəzinin rəhbəri

PROQRAM KOMİTƏSİ
ПРОГРАММНЫЙ КОМИТЕТ
PROGRAM COMMITTEE

<i>Ramazan Məmmədov</i>	professor, Azərbaycan
<i>Ramiz Əsgər</i>	professor, Azərbaycan
<i>Buludxan Xəlilov</i>	professor, Azərbaycan
<i>Aslan Bayramov</i>	professor, Azərbaycan
<i>İlhamə Hacıyeva</i>	professor, Azərbaycan
<i>İkram Qasimov</i>	professor, Azərbaycan
<i>Avtandil Məmmədov</i>	professor, Azərbaycan
<i>Nigar İsgəndərova</i>	professor, Azərbaycan
<i>Nuridə Novruzova</i>	dosent, Azərbaycan
<i>Sevinc Həmzəyeva</i>	dosent, Azərbaycan
<i>Böyükxanım Eminli</i>	dosent, Azərbaycan
<i>Haluk Şükrü Akalın</i>	professor, Türkiyə
<i>Necati Demir</i>	professor, Türkiyə
<i>Nikolay Kazanskiy</i>	akademik, Rusiya
<i>Almira Süleymanova</i>	professor, Rusiya
<i>Flyuza Fatkulina</i>	professor, Rusiya
<i>İmperiyat Xalipayeva</i>	professor, Rusiya
<i>Şolpan Jarkınbekova</i>	professor, Qazaxıstan
<i>Maqripa Eskeyeva</i>	professor, Qazaxıstan
<i>Muhabbat Kurbanova</i>	professor, Özbəkistan
<i>İrina Pruşkovska</i>	dosent, Ukrayna
<i>Timur Kocaoğlu</i>	professor, ABŞ
<i>Minavar Habibullah</i>	professor, Çin
<i>Hendrik Boesoten</i>	professor, Almaniya
<i>Marjena Dorota Qodzinska</i>	professor, Polşa
<i>Lyudmila Bejenaru</i>	dosent, Rumıniya
<i>İrfan Morina</i>	professor, Kosova
<i>Mariya Cinciç</i>	professor, Serbiya

PLENAR İCLAS
ПЛЕНАРНОЕ ЗАСЕДАНИЕ
PLENARY SESSION

GİRİŞ SÖZÜ

Elxan Hüseynov

SDU–nun rektoru, professor

Mehmet Cahit Güran

Hacettepe Üniversitesinin rektoru, professor

MƏRUZƏLƏR

1. Türkoloji Qurultay–minillik türk mədəniyyətinin yüksək zirvəsi kimi

*Teymur Həşim oğlu Kərimli,
AMEA, M.Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutunun direktoru, akademik*

2. Birinci Bakı Türkoloji Qurultayı və türkologiyanın müasir problemləri

*Möhsün Zellabdin oğlu Nağısoylu,
AMEA, İ.Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunun direktoru, akademik*

3. Dillərarası omofonların – ikili vətəndaşlığı olan sözlərin fonetik strukturu

*Ramazan Salam oğlu Məmmədov,
Sumqayıt Dövlət Universitetinin
Elm və innovasiyalar üzrə prorektoru, professor*

4. Hacettepe universitetinde etimoloji çalışmaları: Eren türk dilinin etimolojik sözlüğü'nün yayımı

*Şükrü Haluk Akalın,
Hacettepe Üniversitesinin profesörü,
Sumqayıt Dövlət Universitetinin fəxri doktoru*

**5. Türk xalqları ədəbiyyatında sələf-xələf münasibətləri:
Nizami və Nəvai**

*Firuzə Abdulla qızı Ağayeva,
Bakı Dövlət Universitetinin professoru*

6. Azərbaycan türkçəsi və Türkiyə türkçəsinin tarixi yolculuğu

*Necati Demir,
Gazi Universitetinin profesörü*

7. Анализ глагольных конструкций, образованных от глагольно-именных форм (-dik, -yacak, -dığı, -yacağı, -mak, -ması и т.д.), в современном турецком языке

*Маргарита Эмильевна Дубровина,
доцент Санкт-Петербургского государственного университета*

8. Atalar sözləri Azərbaycan-türk etnosunun milli-mədəni dəyərləri sırasında

*Böyükxanım İbrahim qızı Eminli,
Sumqayıt Dövlət Universiteti,
Azərbaycan dili və onun tədrisi metodikası kafedrasının müdiri, dosent*

I BÖLMƏ

BİRİNCİ TÜRKOLÖJİ QURULTAY – TÜRK XALQLARININ İNTEQRASIYASINDA YENİ MƏRHƏLƏ KİMİ

I СЕКЦИЯ

ПЕРВЫЙ ТЮРКОЛОГИЧЕСКИЙ СЪЕЗД КАК НОВЫЙ ЭТАП ИНТЕГРАЦИИ ТЮРКСКИХ НАРОДОВ

I SECTION

TURKOLOGY CONGRESS AS A NEW STAGE IN THE INTEGRATION OF THE TURKIC PEOPLES

Sədr: prof. Bayramov A.Ə.
Sədr müavini: b/m. Mürsəliyeva X.M.
Katib: b/m. Həmzəyeva L.Ə.

20 may 2021-ci il, saat 14⁰⁰

ID: 6994266198

Parol: qrup903

1. **Abasova R.V., Məmmədova V.V.** Türk xalqlarının inteqrasiyasına təsir edən amillər. (ADMİU, Azərbaycan)
2. **Abdulla H.N.** Ümumtürk tarixindən ortağ türk dilinə doğru. (ZCİB sədri, Azərbaycan)
3. **Əhmədova S.A. S.** Ağamalıoğlu və Birinci Bakı Türkoloji qurultayı. (AMİU, Azərbaycan)
4. **Əliyeva A.H.** Əli bəy Hüseynzadənin türkləşmək, islamlaşmaq, müasirləşmək çağırışı. (ADİU, Azərbaycan)
5. **Əliyeva Ş.N.** Birinci Türkoloji qurultay–yeni mərhələ. (BDU, Azərbaycan)
6. **Hacıyeva X.D.** Birinci Türkoloji qurultay XX yüzillikdə Türk xalqlarının mədəni həyatında tarix yazan əlamətdar hadisədir. (ADİU, Azərbaycan)
7. **Hacıyeva İ.İ.** Birinci Bakı Türkoloji Qurultayın türk xalqlarının mədəni həyatında rolu. (BDU, Azərbaycan)

8. **Həsənov V.S.** Birinci Türkoloji qurultayın sənədləri Azərbaycan tarixi və etnoqrafiyasının öyrənilməsinin mənbəyi kimi. (ADİU, Azərbaycan)
9. **Hüseynova A.H.** Türk dillərinin qarşılıqlı əlaqələrinin inkişafında Birinci Beynəlxalq Türkoloji qurultayın əhəmiyyəti. (SDU, Azərbaycan)
10. **Hüseynova H.E.** Birinci Bakı Türkoloji qurultayı (ADPU, Azərbaycan)
11. **İbrahimov E.Ə.** Birinci Türkoloji Qurultay və türk xalqları üçün ortaq ədəbi dil məsələsi. (AMEA Dİ, Azərbaycan)
12. **Mürsəliyeva X.M.** Türkoloji mənzərə və Birinci Türkoloji Qurultay. (SDU, Azərbaycan)
13. **Nəcəfova Ş.Y.** Birinci Türkoloji Qurultayın əlifba islahatı türk xalqlarının gələcək doktrinası kimi. (SDU, Azərbaycan)
14. **Nəsirova A.A.** Azərbaycançılıq və Türkçülüyn Birlik ideologiyası. (ADİU, Azərbaycan)
15. **Novruzova N.S.** B.Çobanzadənin Türk dillərində termin yaratmaq konsepsiyası. (BSU, Azərbaycan)
16. **Sadiqova S.A.** Birinci Türkoloji Qurultayda Türk dillərində terminologiyanın yaranma prinsipləri. (AMEA Dİ, Azərbaycan)
17. **Səfərli A.M.** Birinci Türkoloji Qurultay iştirakçılarının repressiyası: Hənəfi Zeynalli. (DİN PA, Azərbaycan)
18. **Süleymanlı M.M., Cəfərova L.Z.** Birinci Türkoloji Qurultay –tariximizin şərəfli səhifəsi. (ADMİU, Azərbaycan)

II BÖLMƏ

**TÜRK DİLLƏRİNİN TƏDQIQININ AKTUAL
MƏSƏLƏLƏRİ**

II СЕКЦИЯ

**АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ИССЛЕДОВАНИЯ
ТЮРКСКИХ ЯЗЫКОВ**

II SECTION

ACTUAL ISSUES OF TURKIC LANGUAGES STUDY

Sədr: prof. Emine Yılmaz
Sədr müavini: dos. Rüstəmov Ə.M.
Katib: müə. Musayeva İ.İ.

I İCLAS

20 may 2021-ci il, saat 14⁰⁰

ID: 7879047869

Parol: grup906

1. **Abdimaulen G.A.** The linguistic image of famous women in the history and knowledge of the Turkic world view. (L.N.Gumilyov ENU, Kazakhstan)
2. **Abdullayev R.M.** Reklam mətnlərində Azərbaycan dili normalarının pozulması. (AMEA Dİ, Azərbaycan)
3. **Adıgözəlova S.V.** Alınma ictimai-siyasi terminlərin semantik mənimlənməsi. (AMEA İEB, Azərbaycan)
4. **Ağasiyeva M.S.** Qantəmirin yaradıcılığı tənqid işığında (SDU, Azərbaycan)
5. **Amanəliyeva A.** Azərbaycan şifahi xalq ədəbiyyatı janrlarında işlədilən kəmiyyət məzmunlu vahidlərin leksik ifadə vasitələri. (AMEA Dİ, Azərbaycan)
6. **Aslanova Ü.H.** Azərbaycan dilində söz birləşməsi. (ADNSU Azərbaycan)
7. **Babazadə R.İ.** Ərzurumlu Mustafa Zəririn “Yüz hədis, yüz hekayə” əsərində arxaik sifətlər. (AMEA Dİ, Azərbaycan)
8. **Bağirova S.A.** Türk dillərinin tədqiqi baxımından “Divani luğat-it-Türk” əsərinin elmi əhəmiyyəti. (ADIU, Azərbaycan)

9. **Başoğlu N.** Çocuk sözlükleri üzerine bir inceleme: nar alfabesi. (ZBEÜ, Türkiye)
10. **Bayramov A.Ə.** Aşiq Ələsgər şeirlərində onomastik vahidlər və onların üslubi imkanları. (SDU, Azərbaycan)
11. **Bayramova A.A.** Ağbaba şivəsində mürəkkəb cümlə. (SDU, Azərbaycan)
12. **Camali D.D.** Göytürk yazılı abidələrində qədim feil kökləri. (AMEA Dİ, Azərbaycan)
13. **Dadaşzadə Ə.İ.** Türk xalqları arxeologiyasında ilk yazılı abidələr. (SDU, Azərbaycan)
14. **Demir N.** Tarihî ve etimolojik Türkiye türkçesi lugati hakkında. (Hacettepe Üniversitesi, Türkiye)
15. **Əhmədova A.V.** Orxon abidələrində daxili obyektli feillər. (AMEA Dİ, Azərbaycan)
16. **Əhmədova E.H.** Qubadlı toponimikasında antropotoponimlər. (SDU, Azərbaycan)
17. **Əhmədova Eldemir T. R.** Oğuz qrupu Türk dillərində “arı” sifətinin semantik diferensiasiyası. (BSU, Azərbaycan)
18. **Əhmədova G.G.** Mifoloji yaddaş Yusif Səmədoğlunun “Qətl günü” romanında. (AMEA Əİ, Azərbaycan)
19. **Alakbarzadə S.T.** Linguistic features of leadership speeches (ASUE, Azerbaijan)
20. **Əliyev E.T.** E saiti və damaq ahəngi. (SDU, Azərbaycan)

II İCLAS

21 may 2021-ci il, saat 11⁰⁰

İD: 7879047869

Parol: qrup906

21. **Əsədova M.F.** Saylar əsasında formalaşan sabit söz birləşmələri. (BSU, Azərbaycan)
22. **Hacıyeva Y.Y.** Balaş Azəroğlu poeziyasında xalq dili. (GDU, Azərbaycan)
23. **Həbibli R.Y.** Onomastikanın tətbiqi sahələri haqqında. (BDU, Azərbaycan)
24. **Həsənov Y.L.** Türk dünyasını birləşdirən qədim əlifba-Türk dilli mənbə. (SDU, Azərbaycan)

25. **Hüseynova G.G.** İlyas Tapdığın uşaq şeirlərində işlənən frazeoloji birləşmələr. (GDU, Azərbaycan)
26. **İbayev N.A.** Mahmud Kaşğarının “Divanü lüğat-it-türk” əsərində qida məhsulları ilə bağlı etnoqrafik leksikanın folklorda izləri. (SDU, Azərbaycan)
27. **İsmayılova T.İ.** Qədim Türk dilinin yazılı qaynaqları- Yenisey abidələrinin tədqiq tarixi. (AMEA Dİ, Azərbaycan)
28. **Kumanlı M.S.** Genel amaçlı sözlüklərdə kodlama sürecinin anahtarı: sözlükbirim seçimi. (HU, Türkiyə)
29. **Qurbanov V.V.** Türk dillərinin tarixinə baxış. (ADMİU, Azərbaycan)
30. **Qurbanova M.Ə.** Əhməd Yəsəvinin “Divani-Hikmət” əsərinin dilində feillər. (BDU, Azərbaycan)
31. **Mancanova G.R., Zeynalova Z.Ə.** Sinonim frazeoloji vahidlər. (SDU nəzdində TK, Azərbaycan)
32. **Məhərrəmov M. H.** Следы национального менталитета на примере лексемы “добро” в Азербайджанском языке. (SDU, Azərbaycan)
33. **Mərdanova S.M.** C.Cabbarlının “Sevil” pyesində ailə-məişət üslubu xüsusiyyətləri. (BDU, Azərbaycan)
34. **Mirzəyeva S.F.** Arxaizmlərin leksik-semantik xüsusiyyətləri. (ADU, Azərbaycan)
35. **Mirzəyeva Ü.Ü.** Qədim Yunan mənbələrində Azərbaycan antroponimləri. (AMEA Dİ, Azərbaycan)
36. **Musayeva İ.İ.** Türk xalqlarının təqvim mərasimləri ilə bağlı ritual-mifoloji leksikanın semantik özəllikləri. (SDU, Azərbaycan)
37. **Mustafayeva G.A.** Türk mədəniyyətinin beşiyi olan uyğur mədəniyyəti. (AMEA MAƏM)
38. **Orucova A.R.** Məişət üslubunda evfemizm və disfemizmlər. (ADPU, Azərbaycan)
39. **Orucova M.C.** Müasir poeziya dilində antonimlərin üslubi funksiyaları (Söhrab Tahirin şeirləri əsasında). (GDU, Azərbaycan)

40. **Rahtari M.F.** Azərbaycan dilində səslərin ahəngi və ya sinharmonizm. (SDU, Azərbaycan)
41. **Rayeva A. Z.** Türk dünyası görünüşünün zoonim kodu. (kurd zoonimi əsasında). (AMÜ, Kazaxstan)
42. **Rzazadə V.V.** Azərbaycan dilbilimində epistemik kiplik işarətleycisi olaraq kiplik sözcüklər. (HU, Türkiyə)
43. **S. Dilek Yalçın Çelik.** Sözlü kültür ürünlerinin yazılı kültür ürünlerine aktarımı: Tahir Kutsi makal'ın Köroğlu anlatısı. (HU, Türkiyə)
44. **Sadıqova F.A.** Yusif Balasaqunlunun “Qutadğu bilig” əsərində gələcək zamanın tarixi kökləri. (SDU, Azərbaycan)
45. **Sadıqova K.R.** Azərbaycan dilinin şimal-qərb bölgəsi şivələrində işlənən antonimlərin mənə növləri. (ADPU, Azərbaycan)
46. **Salkynbay A.B., Anuarbekova A.A.** Expression of words of gratitude in common turkic languages. (Al-Farabi KNU, Kazakhstan)
47. **Səfərəliyev Ə.S.** Bədii mətnlərdə qoşmaların poetik xüsusiyyətləri. (GDU, Azərbaycan)
48. **Şərifova S.Ş.** Orxon – Yenisey kitabələrinin janrı haqqında elmi mübahisələr. (AMEA Əİ, Azərbaycan)
49. **Şirinova M.M.** Nitqin kommunikativ keyfiyyətləri. (SDU, Azərbaycan)
50. **Tağıyeva R.İ.** Sosializm ideologiyasından doğan memorial oymonimlər. (SDU, Azərbaycan)
51. **Tözluyurt Z.** Türk işarət dilində ikonizm bağlamında yer adları. (HU, Türkiyə)
52. **Veysəlli F.Y., Əsgərova X.S.** İlk fundamental türkoloji əsərin müasir dilçilikdə təfsiri. (ADU, Azərbaycan)
53. **Yılmaz E.** Andreas Tietze'nin tarihî ve etimolojik Türkiye türkçesi lugati'nde söz varlığı. (HU, Türkiyə)
54. **Zamirli H.Z.** Professor Bəkir Çobanzadənin dilçilik əsərlərinin üslubuna nəzər. (ATU, Azərbaycan)
55. **Абдукамалова Э.С.** Семантическая характеристика военной лексики Тюркских языков.

(ВИМ ВС РК, Казахстан)

56. **Давлеткулова Г.Ш.** Роль интонации в оформлении высказывания. (БГПУ им.М.Акмуллы, Россия)
57. **Жалмаханов Ш.Ш. Жаркынбекова Ш.К.,** Этимологический этюд этимона «ең-самый». (КМУ ЕНУ, , Казахстан)
58. **Жаркынбекова Ш.К.** Отражение кодов культуры в тюркской языковой картине мира (ЕНУ, Казахстан)
59. **Ескеева М.К.** Лингвофилософский подход к изучению тюркских пословиц и поговорок. (ЕНУ им. Л.Н. Гумилева, Казахстан)
60. **Казымбетова З.М.** Явление градации в произведениях Ж.Избасканова. (КГУ им. Бердаха, Узбекистан)
61. **Садыков Т., Шерова А.** О статистическом анализе гласных и согласных на уровне текста. (БГУ; СРИ БГУ, Киргизия)
62. **Султакаева Р.А.** К вопросу о сложных глаголах и глагольных словосочетаниях башкирского языка. (БГПУ им.М. Акмуллы, Россия)
63. **Хапчаева Т.Х.** Основоположники карачаевского языкознания. (КЧГУ им. А.Д. Алиева, Россия)
64. **Хуснуллина Р.Д.** Архетипические пары мачеха-падчерица в Башкирской литературе. (БГПУ им.М. Акмуллы, Россия)
65. **Шарип А.Ж.** Назир Торекулов и новый Тюркский алфавит. (ЕНУ, Казахстан)
66. **Sawsan A.H.** Türkçe sözlük'te anlam daralmasına uğrayan arapça kelimeler. (Araştırmaçı, Ürdün)

III BÖLMƏ

TÜRK XALQLARI ƏDƏBİYYATININ TƏDQIQININ AKTUAL MƏSƏLƏLƏRİ

III СЕКЦИЯ

АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ИССЛЕДОВАНИЯ ЛИТЕРАТУРЫ ТЮРКСКИХ НАРОДОВ

III SECTION

MAIN PROBLEMS OF TURKIC PEOPLES LITERATURE

Sədr: prof. İsgəndərova N.V.
Sədr müavini: dos. Cümənov D.A.
Katib: müəl. Allahverdiyeva L.N

I İCLAS 20 may 2021-ci il, saat 14⁰⁰

ID: 9488270712

Parol: qrup907

1. **Abdurəhmanova F.N.** Azərbaycan və Türk ədəbiyyatında istiqlal marşı (AMEA Əİ, Azərbaycan)
2. **Ağayev İ.İ.** Obrazın dil və fəaliyyəti ilə təfəkkürünün bağlılığı. (SDU, Azərbaycan)
3. **Ağbaba A.İ.** Türk xalqlarının mifik düşüncəsində ilan kultu. (SDU, Azərbaycan)
4. **Allahverdiyeva L.N.** Bəxtiyar Vahabzadənin dramaturgiyasında milli yaddaşa qayıdış (SDU, Azərbaycan)
5. **Alışova M.T.** Əbdülrəhimbəy Haqverdiyev Azərbaycanın sosio-mədəni həyatında maarifçilik cərəyanının nümayəndəsi kimi. (AMEA Şİ, Azərbaycan)
6. **Alyeva A.A.** Abay Kunanbayevin lirikasında maarifçilik. (SDU, Azərbaycan)
7. **Babayeva A.N.** Pir Sultan Abdal yaradıcılığında təsəvvüf. (SDU, Azərbaycan)
8. **Babayeva E.A.** Yaqub Qədri Qaraosmanoğlunun “Kirayə ev” romanında atalar və oğullar problemi. (AMEA Əİ, Azərbaycan)
9. **Bağırzadə C.V.** “Kitabi-Dədə Qorqud” dastanı və Azərbaycanın erkən orta əsr tarixi məsələləri.

(GDU, Azərbaycan)

10. **Bayramova G.** Bəxtiyar Vahabzadə yaradıcılığında millilik və ana dili məsələsi. (SDU, Azərbaycan)
11. **Betül Mutlu.** Öznel-izlenimci və nesnel-bilimsel yönəlim çərçevesində 1960-1980 illəri arasında edebi eleştiri. (ZBEÜ, Türkiyə)
12. **Bədəlova A.Z.** Psixologizm anlayışı: Qəhrəmanın daxili aləmi psixoloji təsvirin predmeti kimi. (ADPU, Azərbaycan)
13. **Cabaroğlu M.A.** Ümumtürk mənəvi-əxlaqi dəyərlərinin Abdulla bəy Asi lirikasında təzahürü. (SDU, Azərbaycan)
14. **Cəfərov Ş.D.** Mir Cəlalın yaradıcılığında Azərbaycan qadınının taleyi. ("Azərbaycan müəllimi" qəzeti)
15. **Cümənov D.A.** Rəsul Rza poeziyasında Azərbaycan türklərinin taleyi. (SDU, Azərbaycan)
16. **Dadaşova A.T.** Ahmet Mithat Efendi yaradıcılığında tarixi roman janrı. (AMEA Şİ, Azərbaycan)
17. **Əhmədov Q.H.** Haqverdiyevin "Pəri Cadu" əsərinin tədrisində mifoloji motivlərdən istifadə. (SDU, Azərbaycan)
18. **Əhmədova A.A.** "Dastani-Əhməd Hərəmi" poemasında işlədilmiş arxaik feillər. (GDU, Azərbaycan)
19. **Əkbərova G.Z.** Şəvkət Sürəyya Aydın yaradıcılığında M.K.Atatürk. (BDU, Azərbaycan)
20. **Əliyeva L.A.** Türk milli-etnik yaddaşı və ədəbiyyatda təzahürünün prinsipləri. (SDU, Azərbaycan)

II İCLAS

21 may 2021-ci il, saat 11⁰⁰

ID: 9488270712

Parol: qrup907

21. **Əliyeva N.B.** Abbasqulu ağa Bakıxanovun mənəvi hekayələrinin mövzu rəngarəngliyi. (SDU, Azərbaycan)
22. **Əsgərova S.A.** Aşıq Ağaların lirikasında mənəvi-əxlaqi dəyər mücəssəməsi. (ADPU-nun nəzdində ADPK, Azərbaycan)

23. **Əskər N.B.** Qəhrəman və silahdaşları (“Koroğlu” dastanının Türkmən variantlarında). (DDU, Türkiyə)
24. **Furat K.M., Nezirli M.K.** Fuzulu'nin çağdaş Türk edebiyatı şairləri üzərindəki etkisi. (MDHIU, Rusiya; MDSBEÜ, Rusiya)
25. **Həmzəyeva S.S.** Türk əfsanələrində şeytan anlamı. (SDU, Azərbaycan)
26. **Həsənova A.A.** Nağılların formul xüsusiyyətləri. (ATU, Azərbaycan)
27. **Həşimova E.M.** “Həyatım nə mühitim” memuarında erməni vandalizminin ifşası. (AMEA Əİ, Azərbaycan)
28. **Həşimova T.Ə.** Müasir Azərbaycan və Özbək xalqlarının poeziyasında ana dili mövzusu. (AMEA Şİ, Azərbaycan)
29. **Hüseynova Ə.D.** Kumuk ədəbiyyatı Bəkir Çobanzadənin araşdırmalarında. (AMEA Əİ, Azərbaycan)
30. **Hüseynova G.T.** Bəkir Çobanzadənin poeziyasında türkçülük məfkurəsi. (SDU, Azərbaycan)
31. **Hüseynova Ş.M.** Azərbaycanın xalq yazıçısı Əbülhəsən Ələkbərzadənin “Sofi” hekayəsində insan faciəsi. (BDU, Azərbaycan)
32. **Xəlilov N.Q.** Xalqına və onun folkloruna bağlı olan sənətkar. (BDU, Azərbaycan)
33. **İmaməliyeva L.M.** Türk və slavyan xalqlarının folklorunda mərasimlərlə bağlı oxşar janr və növlər. (BSU, Azərbaycan)
34. **İsgəndərov B.A.** Azərbaycan və Anadolu aşiq poeziyasında oxşar motivlər. (SDU, Azərbaycan)
35. **İsgəndərzadə A.T.** Əhmədi və XV əsr Oğuz abidəsi “Cəmşid və Xurşid” (AMEA Dİ, Azərbaycan)
36. **İsmayılova Ə.Ş.** Seyid Mir Həmzə Nigarinin məsnəviləri. (AMEA Əİ, Azərbaycan)
37. **İsmayılova L.M.** Tofiq Mahmudun hekayələrində “atılmış uşaq” problemi. (SDU, Azərbaycan)
38. **İsmayılova M.A.** Azərbaycan ədəbiyyatında türkçülük ideyaları: XX əsr Azərbaycan maarifçilərinin fikirlərində. (AMİU, Azərbaycan)
39. **İsmayılova T.V.** “Kitabi–Dədə Qorqud” dastanı qədim

ümumtürk eposudur. (ADİU, Azərbaycan)

40. **Meydan Y.R.** Əzizə Cəfərzadənin "Bakı-1501" romanında Şah İsmayıl obrazı. (AMEA Əİ, Azərbaycan)
41. **Məmmədov Ə.F., Abdullayev N.M.** XX əsrin sonlarında Orta Asiya və Tatarıstan türklərinin ədəbiyyatı. (SDU, Azərbaycan)
42. **Məmmədov R.M.** Modern roman anlayışı: yaradılış romanı "bildungsroman" – problematİKası və nəzəri əsasları. (ZBEU, Türkiyə)
43. **Məmmədova E.Ə.** "Kitabi Dədə Qorqud" dastanı türk xalqının söz abidəsidir. (ADİU)
44. **Məmmədova T.K.** Çağdaş Azərbaycan dramaturgiyasının tədqiqi məsələləri: yeni ənənə və qəhrəman. (SDU, Azərbaycan)
45. **Mənsimova Z.İ.** Azərbaycan nağıllarında möcüzəli doğuluş motivinin əcdad kultu ilə bağlılığı məsələsi. (AMEA İEB, Azərbaycan)
46. **Mirzəyeva Ş.A.** Hidayətin lirikasında Vətənin bədii-coğrafi obrazı. (SDU, Azərbaycan)
47. **Muxtarzadə N.Z.** Türkiyə və Azərbaycan poeziyasında yeni tendensiya və aparıcı istiqamət. (ADU, Azərbaycan)
48. **Novruzova A.V.** Rəşad Nuri Güntəkinin yaradıcılığında uşaq və gənclik. (GDU, Azərbaycan)
49. **Razimi V.N.** Yusif Balasaqunlunun "Qutadğu-bilig" əsərində ədalətli cəmiyyət problemi. (ADPU, Şamaxı filialı, Azərbaycan)
50. **Rəfiyeva A.İ.** Mirəli Seyidovun yaradıcılığında türk etnogenezi. (SDU, Azərbaycan)
51. **Rzayev Ə.İ.** Nizami Gəncəvinin əsərlərində irfan və təsəvvüf konsepsiyaları. (SDU, Azərbaycan)
52. **Sadıqova R.İ.** "Min bir çərək saat. Tatar nağılları"nda proza poetikasının inikası. (AMEA MAƏM, Azərbaycan)
53. **Salamova K.B., Mirzəyeva S.S.** Nizami Gəncəvi yaradıcılığında sosial persepsiyanın psixoloji təhlili. (SDU,

- Azərbaycan)
54. **Savalanzadə R.N.** “Məhv olmuş gündəliklər”, yaşayan arzular. (BDU, Azərbaycan)
 55. **Səfərova G.S.** Mirzə Məhəmmədəli Xan Süruş (Cəfər Rəmzi İsmayilzadə tədqiqatı əsasında). (ADPU, Azərbaycan)
 56. **Sənani L.V.** Oğuznamələr türk xalqın qəhrəmanlıq tarixi kimi. (ADİU, Azərbaycan)
 57. **Səttarova A.A.** Vaqif Səmədoğlunun “Bəxt üzüyü” komediyasında komik hərəkət. (SDU, Azərbaycan)
 58. **Süleymanova R.Y.** Müasir cəmiyyətdə Abay Kunanbayevin “Nəsihətlər” əsərinin aktuallığı. (ADA, Azərbaycan)
 59. **Şəfizadə S.T.** Fərdi-psixoloji problematikada milli xarakter dəyərləndirilməsi (Müzeyyen Çelik “Gəlin” və Qılman İlkinin “Gəlin” hekayələri əsasında) (AMEA Əİ, Azərbaycan)
 60. **Tağiyeva A.K.** İskəndər Palanın “Od” romanında intertekstual əlaqə. (AMEA Şİ, Azərbaycan)
 61. **Vəliyeva İ.X.** Sədi Sani Divanının əlyazma nüsxələrinin fərqli xüsusiyyətləri. (SDU, Azərbaycan)
 62. **Yusifli A.X.** Türkçülük konsepsiyasının Ə.Hüseynzadə publisistikasında əksi. (GDU, Azərbaycan)
 63. **Zeynalı G.F.** Rəşad Nuri Güntəkin və Qərb ədəbiyyatı. (SDU, Azərbaycan)
 64. **Zeynalova R.H.** Şamil Salmanovun yaradıcılığında müharibə mövzusu. (SDU, Azərbaycan)
 65. **Вагабова С.Д.** Азербайджано-французские литературные связи в контексте творчества Низами Гянджеви. (АУЯ, Азербайджан)
 66. **Искендерова Н.В.** Мотив переодевания в сказках тюркских народов. (СГУ, Азербайджан)
 67. **Мамчуева Ф.О.** Культ охоты в мифологии и фольклоре карачаевцев и балкарцев. (КЧИГИ, Россия)
 68. **Перска Ё.Ю., Абдуллина Г. Р.** Общие музыкальные тенденции тюркских народов в контексте межкультурных коммуникаций (БГУ, Россия)

IV BÖLMƏ

**TÜRK DİLLƏRİNİN VƏ ƏDƏBİYYATININ TƏDRİSİ
METODİKASININ AKTUAL MƏSƏLƏLƏRİ**

IV СЕКЦИЯ

**АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ МЕТОДИКИ
ПРЕПОДАВАНИЯ ТЮРКСКИХ ЯЗЫКОВ
И ЛИТЕРАТУР**

IV SECTION

**TOPICAL ISSUES OF THE METHODS OF TEACHING
OF TURKIC LANGUAGES AND LITERATURE**

Sədr: dos. Cəfərova N.B.
Sədr müavini: dos. Məmmədova A.C.
Katib: b/m. Bağirova A.S.

20 may 2021-ci il, saat 15⁰⁰

İD: 2209290588

Parol: qrup901

1. **Bağirova A.S.** İnküziv təhsildə Azərbaycan dilinin tədrisində istifadə olunan oyunlar. (SDU, Azərbaycan)
2. **Cəfərova N.B.** Dilçilik modelinin quruluşu və xüsusiyyətləri (ADPU, Azərbaycan)
3. **Əliyeva S.R.** Şagirdlərdə nitq inkişafı üzrə işin istiqamətləri. (ADU, Azərbaycan)
4. **Xəlilova X.S.** N.Gəncəvi əsərlərinin tədrisində Türk xalqlarına məxsus bacarıqlarının aşılınması. (ARTİ, Azərbaycan)
5. **İsayeva Z.M.** “Xəmsə”də yaş xüsusiyyətləri haqqında. (SDU, Azərbaycan)
6. **Qasımova M.R.** Nitq hissələrinin tədrisi prosesində ibtidai sinif şagirdlərinin dil qabiliyyətlərinin inkişaf etdirilməsi. (ADPU, Azərbaycan)
7. **Məcidova X.M.** Azərbaycanlı öğrencilərə Türkçe öğretiminde temel ilkeler ve yardımcı unsurlar. (BSU, Azərbaycan)
8. **Məhərrəmovə E.X.** Nizami Gəncəvi yaradıcılığında şəxsiyyət obrazının pedaqoji təhlili (SDU, Azərbaycan)

9. **Məmmədova A.C.** Azərbaycan dilinin xaricilərə öyrədilməsində lüğətlə işin rolu. (SDU, Azərbaycan)
10. **Məmmədova A.Ə.** Tədris prosesində integrasiyanın rolu. (SDU, Azərbaycan)
11. **Uğurluyeva A.V.** Uşaq və yeniyetmələrin əxlaqi şüurunun formalaşmasında görkəmli şəxslərin fikirləri. (BDU, Azərbaycan)
12. **Yuldasheva Sh.Sh.** The issues of digitalization of uzbek language teaching in the context of innovative education. (NSPI, named after Ajiniyaz, Uzbekistan)
13. **Иргалина З. Г., Тагирова С.А.** Использование пословиц в изучении фонетики, морфологии, синтаксиса на уроках башкирского языка. (БГПУ, Россия)
14. **Сибгатуллина И.Р.** Уроки башкирского языка, связанные с фольклором. (БГПУ, Россия)
15. **Хабидуллина З.А.** Роль обучения древних языков в формировании языковых компетенций учителя башкирского языка. (БГПУ, Россия)
16. **Шамсутова А.А.** Актуальные вопросы методики преподавания татарского языка как иностранного. (УОК, Турция)

V BÖLMƏ

QLOBALLAŞMA ŞƏRAİTİNDƏ DİLLƏRİN QARŞIQLI ƏLAQƏLƏRİ VƏ İNTERFERENSİYA PROBLEMLƏRİ

V СЕКЦИЯ

ПРОБЛЕМЫ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ ЯЗЫКОВ И ИНТЕРФЕРЕНЦИИ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ

V SECTION

PROBLEMS OF LANGUAGE INTERACTION AND INTERFERENCE IN THE GLOBALIZED ENVIRONMENT

Sədr: prof. Necati Demir
Sədr müavini: dos. Məmmədova S.M.
Katib: müəl. Xanlarova A.Ş.

***I İCLAS** 20 may 2021-ci il, saat 14⁰⁰*

ID: 4921768381

Parol: qrup903a

1. **Abbasova S.A.** Interferensiyanın mənfi və müsbət təsirləri (Azərbaycan-İngilis-türk dilliləri əsasında). (AU, Azərbaycan)
2. **Abdullayeva-Nəbiyeva V.A.** V.V.Radlovun “türk ləhcələri sözlüyü”ndə qeyd olunmuş qədim Türk sözlərindən müasir Azərbaycan dilində semantik cəhətdən arxaikləşənlər. (AMEA Dİ, Azərbaycan)
3. **Baxşiyeva T.L.** Kibrisin (Kiprin) və Azərbaycanın paralel toponimləri. (AMEA Dİ, Azərbaycan)
4. **Bayramova İ.Ə.** Komparativlik sifətin keyfiyyət və kəmiyyət münasibətlərinin ifadə sahəsi kimi. (ADU, Azərbaycan)
5. **Bəşirova A.H.** Azərbaycan və İngilis dillərində qoşa işlənən bağlayıcılar. (GDU, Azərbaycan)
6. **Əsgərova B.A.** Tövrətdəki onomastik vahidlərin türk dillərinə transkripsiya və transliterasiya olunması. (AMEA Dİ, Azərbaycan)

7. **Əsgərova X.Y.** Termin mübadiləsində donor və resipient dil münasibətləri (Fransız və Azərbaycan dillərinin rəng bildirən sifətləri nümunəsində). (ADU, Azərbaycan)
8. **Günaydın M.A.** Gagavuz türkçəsi və türkmən türkçesindeki oluş fiillerinin anlam özellikleri. (SİMEM, Türkiye)
9. **Hacıyeva B.N.** Türkiyə türkçəsində təsvir fellərinin qrammatik, leksik-semantik xüsusiyyətləri və Azərbaycan dilinə tərcümə məsələləri. (BDU, Azərbaycan)
10. **Hasanquliyeva E.A.** Nəzəri dilçilikdə ingilis dilində işlənən frazeoloji birləşmələrin söz birləşmələrinə ekvivalentliyi məsələsi və onların Azərbaycan dilində qarşılığı. (ADU, Azərbaycan)
11. **Həmzəyeva T.S.** Azərbaycan dilində ingilis dilindən alınmaların fonetik mənimsənilməsi. (GDU, Azərbaycan)
12. **Həsənova N.S.** Fransız mediasında ixtisar və abreviaturaların aktual problemlərinə dair. (ADU, Azərbaycan)
13. **Hüseynova E.E.** Azərbaycan və türk dillərinin dialektlərində flora leksikası ilə bağlı frazeoloji vahidlərin işlənmə xüsusiyyətləri. (AMEA Dİ, Azərbaycan)
14. **Xanlarova A.Ş.** Frazeoloji transformasiya. (SDU, Azərbaycan)
15. **İsgəndərova N.R.** Koheziya mətnin fundamental kateqoriyası kimi. (ATU, Azərbaycan)
16. **İsmayılova M.İ.** Fransız dilində feillərin təsriflənməsinin öyrənilməsinə dair. (ADU, Azərbaycan)
17. **Kamalaşkızı K.K.** Kazak və moğol dillərindəki ortaq mecazi kelimələrin fonolojisi. (L.N.Gumilyev ad. AUÜ, Kazakistan)
18. **Kərimli A.T.** Türkiyə türkçəsindən keçən söz birləşmələrinin bəzi funksional xüsusiyyətləri. (GDU, Azərbaycan)
19. **Qəmbərova S.B.** Azərbaycan dilinin şivələri və türkmən dilində ortaq sözlər. (GDU, Azərbaycan)

20. **Quliyev H.İ.** Dilə koqnitiv yanaşma perspektivləri. (ADU, Azərbaycan)
21. **Məhyəddinova K.M.** Abreviaturaların struktur semantikasi. (BDU, Azərbaycan)
22. **Məmməd İ.A.** Qloballaşma prosesində müasir ingilis və Azərbaycan dillərində alınma elementli feillərin bəzi xüsusiyyətləri. (SDU, Azərbaycan)
23. **Mirzəyeva İ.Q.** İngilis və Azərbaycan dillərində sadə cümlələrdə tərz-i-hərəkət zərfliklərinin ifadəsində norma təsiri. (ADU, Azərbaycan)
24. **Muslumova G.S.** English in the era of globalization. (AUL, Azerbaijan)
25. **Namətova S.Z.** İngilis və Azərbaycan dillərində cəmliyin bəzi paradigmatik ifadələri. (AR TN, Azərbaycan)
26. **Nəsirova P.S.** Dil təlimində qloballaşma təsiri. (ADMİU, Azərbaycan)
27. **Rəfiyeva E.N.** The role of native English speaking teachers in promoting intercultural competence. (AUL, Azerbaijan)
28. **Rzayeva S.M.** Dildə emotivlik və koqnisiya mexanizmlərinin əlaqəliliyi barədə (“Emosiya” konseptinin tədqiq tarixi kontekstində). (SDU, Azərbaycan)
29. **Rzayeva Z.E.** Sintaqmatik vurğu və sintaqm. (GDU, Azərbaycan)
30. **Səmədova E.N.** Türk dilindəki birləşik sözlərin yaranma yollarının müxtəlif tipoloji dillərlə müqayisəli təhlili. (XU, Azərbaycan)
31. **Usubova G. G.** Türkmen türkçesi ile Azərbaycan türkçesindeki kayin akrabalik terimleri. (AMEA, ŞE)
32. **Yunusova Ş.Ə.** Leksik təkrarlar mətnin bütövlüyünü yaradan əlaqə üsulu kimi. (SDU, Azərbaycan)
33. **Агазаде М.Ч.** Глагол в современных французских рекламных текстах парфюмерно-косметической продукции.

(AU, Azərbaycan)

34. **Гуламова З.Ю.** Метафорические модели времени, отражающие признаки живой природы . (БСУ, Азербайджан)
35. **Мусаева А.Т.** Явление интерференции при изучении русского языка как иностранного. (СГУ, Азербайджан)
36. **Мухтарова Ф. С.** Образ девушки во фразеологизмах казахского и турецкого языков.
(ЕНУ им. Л. Н. Гумилева, Казахстан)
37. **Сагидолда Г.С., Кайраткызы А.К.** Кипчакский фактор как один из механизмов интеграции тюркского мира.
(ЕНУ им. Л.Н.Гумилева, Казахстан)

VI BÖLMƏ

**NƏZƏRİ VƏ TƏTBİQİ DİLÇİLİYİN AKTUAL
MƏSƏLƏLƏRİ**

VI СЕКЦИЯ

**АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ТЕОРЕТИЧЕСКОЙ
И ПРИКЛАДНОЙ ЛИНГВИСТИКИ**

VI SECTION

**ACTUAL ISSUES OF GENERAL AND THEORETICAL
LINGUISTICS**

Sədr: prof. Mahmudov M.Ə.
Sədr müavini: dos. Paşayeva G.B
Katib: müəl. Bünyatova A.B.

I İCLAS

20 may 2021-ci il, saat 14⁰⁰

İD:3059960861

Parol: qrup904

1. **Abbasova N.Y.** İngilis dilində tabeli mürəkkəb cümlələrin bir növü – güzəşt budaq cümləsi. (SDU, Azərbaycan)
2. **Abdurəhmanova K.E.** Mətnşünaslıqda aktual problemlər. (ADU, Azərbaycan)
3. **Akhmetova G.** Using mind mapping tools for developing lexical semantic competence. (ENU, Kazakhstan)
4. **Bünyatova A.B.** Konsept linqvokulturologiyanın baza kateqoriyası kimi. (SDU, Azərbaycan)
5. **Əhmədova Z.Q.** Nəzəri və tətbiqi dilçiliyin müasir məsələləri. (SDU, Azərbaycan)
6. **Əliyeva L.R.** İngilis dilinin qrammatikasında gender problemi. (ADU, Azərbaycan)
7. **Ganieva Z.Y.** Advertising text as a special type of text. (BSU, Russia)
8. **Heydərova L.Ə.** Mədəniyyətdə dəyərlər problemi. (SDU, Azərbaycan)
9. **Həsənova A.S.** Uşaq nitqində ilk struktur elementlərinin formalaşmasının əsas xüsusiyyətləri. (AMEA Dİ, Azərbaycan)

10. **Xanızadə P.O.** Qloballaşan dünyada multikultural dəyərlər və onlarda dil amili. (ADU, Azərbaycan)
11. **Xəlilova B.S.** “Ədalət” konsepti koqnitiv dilçilikdə. (BDU, Azərbaycan)
12. **İbrahim Ü.Z.** İctimai-siyasi leksikanın tədqiqinə əsas yanaşmalar. (ADU, Azərbaycan)
13. **Kərimova A.S.** Sovet dövründə dil siyasətinə dair yazılmış elmi əsərlər. (ADPU, Azərbaycan)/
14. **Qasımova N.Z.** Qloballaşma şəraitində sosiolinqvistikaya təsir edən kulturoloji amillər. (SDU, Azərbaycan)
15. **Qocayeva M.Ə.** Sintaktik omonimlərin mətnə aktuallaşması (ADU, Azərbaycan)
16. **Quliyeva D.R.** Mürəkkəb cümlələrin sadə cümləyə çevrilməsi prosesində kondensasiya (sıxılma) hadisəsinin təzahürü. (SDU, Azərbaycan)
17. **Quliyeva Ş.M.** Türk xalqlarının özünüdərkində “Kitabi-Dədə-Qorqud” dastanının etnopsixoloji əhəmiyyəti. (SDU, Azərbaycan)

II İCLAS

21 may 2021-ci il, saat 11⁰⁰

İD: 3059960861

Parol: qrup904

18. **Quluzadə S.F.** Abreviaturların koqnitiv xüsusiyyəti. (SDU, Azərbaycan)
19. **Mahmudov M.Ə.** Tezlik lüğətlərinin tərtibi özəllikləri. (AMEA Dİ, Azərbaycan)
20. **Məmmədova Zh.** The brief classification of electronic dictionaries in modern education (ANAS IL, Azərbaycan)
21. **Məmmədli A.Ə.** Koqnitiv praqmatika. (ADU, Azərbaycan)
22. **Məmmədova K.H.** Deskriptiv dilçilikdə mürəkkəb cümlələr üçün transformasiyalar. (BDU, Azərbaycan)
23. **Niftəliyev Z.** “Tekst” və “diskurs” anlayışı. (ADİU, Azərbaycan)
24. **Osanova D.Z.** Dil-kültür alanında duygu ifadəsinin ulusal

- ayrılıqları hakkında. (L.N.Gumilev AMÜ, Kazakistan)
25. **Paşayeva A.N.** Rəsmi dövlət sənədlərinin növləri və dil xüsusiyyətləri. (OYU, Azərbaycan)
 26. **Paşayeva G.B.** Dilçilikdə interferensiya məsələsi. (SDU, Azərbaycan)
 27. **Rüstəmli A.M.** Mətdaxili komponentlər arasında məntiqi-sintaktik əlaqə. (BSU, Azərbaycan)
 28. **Süleymanova S.Ə.** Mədəni kod və metaforalar. (BSU, Azərbaycan)
 29. **Tazhibayeva S.** Kazakhstani turkish diaspora: sociolinguistic situation. (ENU, Kazakhstan)
 30. **Vəliyeva G.İ.** Söz vurğusunu müəyyən edən parametrlərin seçiyəsi. (SDU, Azərbaycan)
 31. **Yusibova X.Ş.** Müasir dil müxtəlifliyi şəraitində dil vəziyyəti və dil münaqişəsi. (SDU, Azərbaycan)
 32. **Yusifova Z.O.** “Yeni nəsil” neologizmlər – qloballaşmanın təşviq etdiyi leksik interferensiya faktları kimi (Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Vətən müharibəsi dövründəki çıxış və müsahibələrinin dili əsasında). (ADU, Azərbaycan)
 33. **Zeynalova G.Ə.** Definitiv terminlərin semantik sferaları. (ADİU, Azərbaycan)
 34. **Колпенова А.К.** Лингвофилософская характеристика категории квалитативности. (ЕНУ им. Л.Н. Гумилева, Казакстан)

VII BÖLMƏ

**TÜRK XALQLARININ TARİXİ, ETNOGENEZİ VƏ
ETNOQRAFİYASININ AKTUAL PROBLEMLƏRİ**

VII СЕКЦИЯ

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ИСТОРИИ,
ЭТНОГЕНЕЗА И ЭТНОГРАФИИ ТЮРКСКИХ
НАРОДОВ**

VII SECTION

**ACTUAL PROBLEMS OF HISTORY, ETHNOGENESIS
AND ETHNOGRAPHY OF THE TURKIC PEOPLES**

Sədr: prof. Səlimov Ş.D.
Sədr müavini: dos. Məhərrəmovə S.S.
Katib: müəl. Əliyev E.T.

20 may 2021-ci il, saat 14⁰⁰

ID: 7723936795

Parol: qrup905

1. **Ağayev R.Ə.** İlk yazılı qaynaqlar qarqarlar haqqında. (AMEA Tİ, Azərbaycan)
2. **Babayeva E.L.** Our endless love to Turkey. (ADU, Azərbaycan)
3. **Babayeva K.Ş.** Kuşan imperatorluğu. (SDU, Azərbaycan)
4. **Cəfərov P.T.** Azərbaycan xalqının etnogenezində albanların rolu. (SDU, Azərbaycan)
5. **Cəlalzadə B.M.** Özbəkistanın sosial-iqtisadi və siyasi vəziyyəti (1990-2020-ci illərdə). (SDU, Azərbaycan)
6. **Əhmədov Ə.X.** Azərbaycan-Türkiyə: elmi əlaqələrdə Gəncə şəhərinin yeri. (ADPU, Azərbaycan)
7. **Əhmədov R.V.** Qazaxıstanın sosial-iqtisadi vəziyyəti (1990 – 2020-ci illərdə). (SDU, Azərbaycan)
8. **Əhmədova Ş.M.** Karasuk və taqar mədəniyyətləri. (SDU, Azərbaycan)
9. **Ələkbərov Ə.B.** Azərbaycan-Qazaxıstan elmi əlaqələri tarixindən (XX əsrin 70-ci illəri). (AMEA Tİ, Azərbaycan)

10. **Əsədova A.V.** Azərbaycanın müasir təhsil sistemində azsaylı xalqlara verilən hüquqlar. (SDU, Azərbaycan)
11. **Həmzəyeva N.Q., İbrahimova Ç.Q.** Gəncə şəhərində ipəkçiliyin və tütünçülüynün inkişafına dair tarixi mənbələrə qısa baxış. (GDU, Azərbaycan)
12. **Hüseyn Ş.V.** Türkiyə Rusiya münasibətləri və Qars müqaviləsində Naxçıvanın rolu. (ADPU, Azərbaycan)
13. **Karademir H.S.** Azərbaycan-Türkiyə münasibətləri (XX əsrin 90-cı illəri). (Kahramanmaraş, Türkiyə)
14. **Kərimova A.** Azərbaycan türklərinin İslam düşüncə tarixinə qatqıları: Orta əsrlər. (BDU, Azərbaycan)
15. **Quliyeva N.Ə.** Türk xalqları tarixində ipək yolu. (SDU, Azərbaycan)
16. **Quliyeva N.S.** Heydər Əliyev yalnız Azərbaycan xalqının yox, ümumən türk xalqlarının lideridir. (ADİU, Azərbaycan)
17. **Mamedova S.İ.** Turk peoples in arabic and persian sources (SSU, Azerbaijan)
18. **Mehdiyeva S.** Turan-Oğuz-Türk-Azərbaycan ruhlu sistemi gercəkləşdirəcək amillər (ADİU, Azərbaycan)
19. **Məhərrəmov S.Q.** XX əsrin 20-ci illərinin II yarısında Türk dövlətlərində iqtisadi vəziyyət. (SDU, Azərbaycan)
20. **Məhərrəмова S.S.** Qədim iskitlərin tarixinə dair. (SDU, Azərbaycan)
21. **Mirzəyeva N.** Qanlı-qıpçaqların etnogenez problemi. (BDU, Azərbaycan)
22. **Musayev E.A.** Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərində enerji amili. (GDU, Azərbaycan)
23. **Rzayeva G.Ş.** Türk xalqlarının tarixinin tədqiqində rus mənbələri. (SDU, Azərbaycan)
24. **Səlimov Ş.D.** Türk dövlətləri birliyi zamanın tələbidir. (SDU, Azərbaycan)
25. **Vəliyev E.N.** Azərbaycanın Türk dünyası ilə mədəni əlaqələrində Şəki. (AMEA Tİ, Azərbaycan)
26. **Vəliyeva D.M.** Türkmənistanın sosial-iqtisadi və siyasi vəziyyəti (1990-2020-ci illər). (SDU, Azərbaycan)

KONFRANSIN BAĞLANIŞI

21 may 2021-ci il, saat 17⁰⁰

İD: 7783692987 Parol: SDU

1. Bölmə rəhbərlərinin hesabatları
2. Ümumi müzakirələr, təkliflər və müvafiq qərarların qəbul edilməsi

İXTİSARLAR
СОКРАЩЕНИЯ
LOSSES

ADAU	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti
ADİU	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti
ADNSU	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti
ADPU	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti
ADPU nəzdində ADPK	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin nəzdində Pedaqoji Kolleç
ADU	Azərbaycan Dillər Universiteti
AMEA Dİ	Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası İ.Nəsimi adına Dilçilik İnstitutu
AMEA Əİ	Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası N.Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutu
AMEA İEB	Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası İctimai elmlər bölməsi
AMEA MAƏM	AMEA Nizami Gəncəvi adına Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyi
AMEA Şİ	Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Z.Bünyadov adına Şərqsünəşliq İnstitutu
AMEA Tİ	Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası A.A.Bakıxanov adına Tarix İnstitutu
AMİU	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti
ARTN	Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi
ATİ	Azərbaycan Təhsil İnstitutu
ATU	Azərbaycan Tibb Universiteti
AU	Azərbaycan Universiteti
BDU	Bakı Dövlət Universiteti
BSU	Bakı Slavyan Universiteti
DİN PA	Daxili İşlər Nazirliyinin Polis Akademiyası
GDU	Gəncə Dövlət Universiteti
XU	Xəzər Universiteti
OYU	Odlar Yurdu Universiteti
SDU	Sumqayıt Dövlət Universiteti
SDU nəzdində STK	SDU–nun nəzdində Sumqayıt Texniki Kolleci
ZCİB	Zəngəzur Cəmiyyətləri İctimai Birliyi

AMEA, ŞE	AMEA, Şarkiyat Enstitüsü
AMÜ (Kazakhstan)	L.N.Gumilev Avrasya Milli Üniversitesi
DDU (Türkiyə)	Diyarbakır Dicle Üniversitesi
GÜ (Türkiyə)	Gazi Üniversitesi
HU (Türkiyə)	Hacettepe Üniversitesi
OKU (Türkiyə)	Osmaniye Korkutata Üniversitesi
SİMEM (Türkiyə)	Sakarya İl Milli Eğitim Müdürlüğü
Ürdün	İordaniya
ZBEÜ(Türkiyə)	Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
ATY	Azerbaydjanский технический университет
AUYA	Azerbaydjanский университет языков
БГПУ (Россия)	Башкирский государственный педагогический университет им. М. Акмуллы
БГУ (Киргизия)	Бишкекский государственный университет
ВИМ (Kazakhstan)	Военно-исторический музей ВС РК,
ЕНУ (Kazakhstan)	Евразийский национальный университет им.Л.Н.Гумилева
КГУ (Kazakhstan)	Каракалпакский государственный университет им. Бердаха
КМУ (Kazakhstan)	Карагандинский медицинский университет
КЧГ (Россия)	Карачаево-Черкесский госуниверситет им. А.Д.Алиева
СГУ	Сумгаитский государственный университет
СПГУ (Россия)	Санкт-Петербургский государственный университет
СРИ БГУ (Киргизия)	Сулюктинский региональный институт
УОК (Турция)	Баткенский государственный университет Университет Османие Коркутата
ASUE Azerbaijan	Azerbaijan State University of Economics,
Al-Farabi KNU (Kazakhstan)	Al-Farabi Kazakh National University
ENU (Kazakhstan)	Eurasian National University
NSPI (Uzbekistan)	Nukus State Pedagogical Institute

Çapa imzalanmışdır: 06.05.2020-ci il.
Şerti ç.v.1,81. Kağız formatı 60*84^{1/16}
Sifariş № 52. Tiraj 250 nüsxə.

Sumqayıt Dövlət Universitetinin
Redaksiya və nəşr işləri şöbəsi
Sumqayıt şəhəri, 43-cü məhəllə

